

Dosarul nr. 2ra-1859/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul Rîșcani (jud. I. Rabei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

2 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Svetlanei Guțul împotriva lui Sergiu Gnatiuc și Svetlanei Gnatiuc cu privire la evacuarea din imobil, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată și

la cererea reconvențională a lui Sergiu Gnatiuc și Svetlanei Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac împotriva Svetlanei Guțul cu privire la încasarea prejudiciului material rezultat din îmbunătățirea bunului și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost admise apelurile declarate de Svetlana Guțul și de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, casată parțial hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani și emisă în această parte o nouă hotărâre

constată:

La 29 iulie 2016, Svetlana Guțul a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Gnatiuc și Svetlanei Gnatiuc cu privire la evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 3 august 2007, în baza contractului de donație nr. 2/4-5979, dânsa a devenit proprietara lotului de pământ cu suprafața totală de 0,4123 ha, nr. cadastral XXXXX, situat în sat. XXXXX r-nul XXXXX, pe care sunt amplasate casa de locuit individuală cu suprafața totală de 90.1 m² cu nr. cadastral XXXXX, construcție accesorie cu suprafața totală de 70.8 m² cu nr. cadastral XXXXX, construcție accesorie cu suprafața totală de 37.6 m² cu nr. cadastral XXXXX și construcție accesorie cu suprafața totală de 56.0 m² cu nr. cadastral XXXXX.

Fiind proprietar legal al gospodăriei menționat, la moment, nu are posibilitate să-și realizeze drepturile de posesie și de folosință asupra acestui imobil din motiv că casa a fost acaparată de nepotul său Sergiu Gnatiuc și soția acestuia Svetlana Gnatiuc, care au făcut reparație în locuință, au adus mobilă și lucruri personale, au încuiat ușa și la cerințele ei repetate refuză să elibereze bunul imobil.

A remarcat că prin acțiunile sale pârâții încalcă prevederile art. 316 alin. (1) Cod civil, potrivit căruia proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă.

A comunicat că la 8 iulie 2016, a expediat pârâților o cerere de evacuare benevolă în care a solicitat eliberarea locuinței timp de cinci zile. Până în prezent pârâții nu au reacționat la cerințele ei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167 CPC, art. 315 alin. (1), 316 alin. (1), 321 alin. (2) Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, evacuarea pârâților și a bunurilor acestora din gospodăria cu nr. cadastral XXXXX situată în sat. XXXXX r-nul XXXXX, precum și încasarea din contul pârâților în beneficiul ei a cheltuielilor de judecată.

La 2 septembrie 2016, Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac au depus cerere reconvențională împotriva Svetlanei Guțul cu privire la încasarea prejudiciului material rezultat din îmbunătățirea bunului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale au invocat că după decesul tatălui lui în anul 2010, bunei Boris Gnatiuc și Elena Gnatiuc, le-au spus că le donează casa de locuit, iar despre faptul că casa era pe numele mătușii lor Svetlana Guțul, au aflat doar când au primit copia cererii de chemare în judecată depusă de ultima.

Au comunicat că în anul 2011, când bunei au decis să le doneze casa de locuit din sat. XXXXX r-nul XXXXX de față era și Svetlana Guțul, care a fost de acord cu decizia părinților săi și careva pretenții sau obiecții nu a avut.

După o anumită perioadă de timp, când dâșii au acumulat suma necesară de bani, au efectuat reparația capitală a casei de locuit unde au investit o sumă foarte mare de bani, deoarece au reparat totul, au modernizat casa și au mobilat-o cu mobilă modernă.

Au remarcat că la moment nu pot să demonstreze care a fost suma de bani cheltuită, deoarece nu s-au gândit că pot apărea careva litigii și nu au colectat toate actele confirmative a cheltuielilor, suma cheltuită pentru reparație urmând a fi stabilită doar printr-un raport de expertiză.

Au accentuat că s-au adresat de mai multe ori către bunei Boris Gnatiuc și Elena Gnatiuc ca să perfecteze actele pe casă, ultimii spunându-le că trebuie să aibă încredere în ei și să nu cheltuie în zădar banii pentru acte.

Astfel, având încredere, au continuat să facă reparație și să îmbunătățească bunul imobil ca niște proprietari de bună-credință și nu au acaparat acest bun după cum scrie Svetlana Guțul în cererea de chemare în judecată.

Cu referire la prevederile art. 14, 307 și 311 Cod civil, au evidențiat că au fost posesori de bună-credință a bunului, comportându-se ca niște buni proprietari au efectuat lucrări de reparație și reutilare a bunului, care într-un fel și au sporit simțitor valoarea bunului.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 90, 148, 166-167, 174 CPC, art. 14, 303, 307, 311 Cod civil.

Au solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea din contul Svetlanei Guțul în beneficiul lor a sumei de bani cheltuită pentru repararea bunului imobil litigios și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 2 septembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, au fost atrași în proces Elena Gnatiuc și Boris Gnatiuc în calitate de intervenienți accesorii.

Prin cererea de majorare a pretențiilor din acțiune, Svetlana Guțul a solicitat încasarea din contul lui Sergiu Gnatiuc și Svetlanei Gnatiuc în beneficiul ei a prejudiciului cauzat prin deteriorarea geamurilor și a ușilor.

Prin cerere de concretizare a cerințelor, Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac au solicitat încasarea din contul Svetlanei Guțul în beneficiul lor a sumei de 157450 de lei cu titlu de cheltuieli de reparare a bunului imobil litigios.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea Svetlanei Guțul.

Au fost evacuați Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc și bunurile acestora din gospodăria situată în sat. XXXXX r-nul XXXXX ce aparține cu drept de proprietate Svetlanei Guțul.

A fost încasată în mod solidar din contul lui Sergiu Gnatiuc și Svetlanei Gnatiuc în beneficiul Svetlanei Guțul suma de 56476 de lei cu titlu de prejudiciu cauzat în rezultatul deteriorării ușilor și a ferestrelor de la imobilul situat în sat. XXXXX r-nul XXXXX, suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 1800 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei și suma de 150 de lei cu titlu de cheltuieli suportate la achitarea taxei de stat.

A fost încasată în mod solidar din contul lui Sergiu Gnatiuc și Svetlanei Gnatiuc în beneficiul statului suma de 1694,28 de lei cu titlu de taxă de stat.

A fost admisă parțial acțiunea reconvențională depusă de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc.

A fost încasată de la Svetlana Guțul în beneficiul lui Sergiu Gnatiuc și Svetlanei Gnatiuc suma de 157450 de lei cu titlu de cheltuieli de reparație a bunului imobil amplasat în sat. XXXXX r-nul XXXXX, suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 6000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea concluziilor specialistului și suma de 4723 de lei cu titlu de cheltuieli legate de plata taxei de stat.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță, cu referire la prevederile art. 46 alin. (1) din Constituția RM și art. 316 alin. (1), (2), 376 alin. (1) Cod civil, a reținut că, deoarece Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc se folosesc fără careva drepturi de bunul imobil ce aparține Svetlanei Guțul, amplasat în sat. XXXXX r-nul XXXXX, fapt ce o limitează pe ultima în exercitarea unui atribut important al dreptului de proprietate cum ar fi dreptul de folosință, Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc urmează a fi evacuați din gospodăria menționată.

Cu referire la încasarea prejudiciului cauzat în rezultatul deteriorării ușilor și a ferestrelor din imobilul menționat, solicitat de către Svetlana Guțul, având în vedere prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, prima instanță a menționat că Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, în perioada cât au locuit în gospodăria amplasată în sat. XXXXX r-nul XXXXX, fără permisiunea proprietarului Svetlana

Guțul au efectuat reparație la acest imobil și au deteriorat ferestrele și ușile de la acesta.

Prin urmare, Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc au acționat față de Svetlana Guțul în mod ilicit și urmează să repare prejudiciul patrimonial cauzat prin acțiunile sale în mărime de 56476 de lei.

Cu referire la acțiunea reconvențională depusă de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, prima instanță a constatat că în perioada anilor 2011-2016, ultimii au fost posesorii de bună-credință a bunului imobil litigios care aparține cu drept de proprietate Svetlanei Guțul.

Reieșind din prevederile art. 311 alin. (2) Cod civil, instanța a conchis că Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, pe parcursul posesiunii de bună-credință a bunului imobil litigios, au suportat cheltuieli pentru îmbunătățirea acestuia în mărime de 157450 de lei.

Așadar, valoarea bunului imobil litigios care aparține cu drept de proprietate Svetlanei Guțul a sporit cu suma de 157450 de lei, investițiile fiind efectuate de către Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, prin urmare, Svetlana Guțul și-a majorat patrimoniul său din contul lui Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc în sumă de 157450 de lei, sumă ce urmează a fi încasată în contul ultimilor cu titlu de reparație a bunului imobil situat în sat. XXXXX r-nul XXXXX.

Prin decizia din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, au fost admise apelurile declarate de Svetlana Guțul și de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, casată parțial hotărârea primei instanțe în partea ce ține de admiterea acțiunii înaintate de Svetlana Guțul cu privire la încasarea prejudiciului și în partea admiterii cererii reconvenționale depusă de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunile civile au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost menținută hotărârea primei instanțe în partea evacuării din imobil.

A fost încasată de la Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc în beneficiul Svetlanei Guțul suma de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că speței sunt aplicabile dispozițiile legale referitor la contractul de comodat.

Așadar, dat fiind faptul că între părți nu a existat un acord concret cu privire la termenul de folosire a bunului, Svetlana Guțul în calitate de comodant este în drept să solicite comodatarilor Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc restituirea bunului în orice moment, iar ultimii sunt ținuți să-l restituie la cerere, astfel, deoarece Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc refuză eliberarea bunului, soluția primei instanțe privind admiterea pretenției cu privire la evacuarea lor din imobilul litigios este întemeiată.

Totodată, instanța de apel a precizat că Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc au îngrijit de bunul imobil anume cu diligența unor buni proprietari, aducând îmbunătățiri imobilului prin instalarea ferestrelor și a ușilor noi în schimbul celor vechi, astfel că ultimii nu au deteriorat bunul și nu i-au adus prejudiciu, ci dimpotrivă i-au adus îmbunătățiri.

Instanța de apel a concluzionat că în speță nu și-a găsit confirmare niciunul din elementele răspunderii delictuale, deci urmează a fi respinsă pretenția Svetlanei

Guțul privind încasarea prejudiciului cauzat prin deteriorarea ușilor și a ferestrelor imobilului în sumă de 56476 de lei.

Cu referire la netemeinicia acțiunii reconvenționale depusă de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, având în vedere prevederile art. 862 alin. (1), (2) Cod civil, instanța de apel a reținut că lucrările de reparație efectuate de către comodatarii Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc nu fac parte din categoria cheltuielilor extraordinare, necesare și urgente, pentru a putea cere recuperarea acestora de la comodant.

În acest context, instanța de apel a învederat că Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc au efectuat lucrări de reparație și renovare a imobilului pe riscul propriu, cunoscând cu certitudine că nu sunt proprietarii bunului imobil.

La caz, Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc știau și trebuiau să știe că nu sunt îndreptățiți să efectueze prestația și să efectueze lucrări de îmbunătățire a bunului, prin urmare, în sensul art. 1389 lit. b) Cod civil, nu pot beneficia de restituirea acesteia.

La 12 iulie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac au declarat recurs împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea ce ține de încasarea cheltuielilor pentru deteriorarea geamurilor și a ușilor cu emiterea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului au invocat că este eronat argumentul instanței de apel precum că între ei și intimată ar fi fost încheiat un contract de comodat, deoarece nu a fost și nu poate fi vorba despre un anumit contract de comodat, faptul dat reiese chiar din cererea inițială depusă de Svetlana Guțul, în care ultima a indicat că bunul imobil în litigiu a fost acaparat de nepotul Serghei Gnatiuc și soția acestuia Svetlana Gnatiuc.

Au remarcat că dâșii s-au folosit de bunul imobil ca niște posesori de bună-credință, care erau siguri că de fapt fac reparație și renovare a bunului imobil în litigiu ca niște buni proprietari, iar Svetlana Guțul, care știa despre lucrările de reparație și reutilare a bunului imobil, deoarece reparația și reutilarea a durat o perioadă îndelungată (ani de zile), or, venea aproape zilnic la părinții săi, Boris Gnatiuc și Elena Gnatiuc, care locuiesc în bucătăria de vară în aceeași ogradă.

Astfel, au considerat că în litigiul dat este o situație clasică de îmbogățire fără justă cauză, deoarece Svetlana Guțul vedea că dâșii efectuau lucrări de reparații și reutilare a bunului imobil care i-au majorat esențial valoarea proprietății sale, însă nu a întreprins careva măsuri de stopare a acestor lucrări, dar dimpotrivă le-a permis să efectueze acele lucrări și numai după finisarea reparației, a decis să-i evacueze din bunul imobil.

Prin decizia contestată, instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele lor privitor la faptul că dâșii ca posesori de bună-credință au tot dreptul de a solicita încasarea cuantumului sumei cheltuite pentru reparația bunului imobil, valoarea cheltuielilor suportate fiind demonstrată prin raportul de evaluarea lucrărilor.

La 17 septembrie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Svetlana Guțul, reprezentată de avocatul Valentina Moruz a depus referință la recursul declarat de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 13 iunie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 117 vol. II), fiind recepționată de către recurenți la 20 iunie 2019 și de reprezentantul recurenților, avocatul Diana Sanduleac la 17 iunie 2019, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f. d. 118, 119 vol. II).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 12 iulie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Sergiu Gnatiuc și Svetlana Gnatiuc, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari